

Rødt

Prinsippprogram 2007

STEM RØDT – STEM

3

4 **INNHold**

5	.....	1
6	<u>INNHold</u>	3
7	<u>1. En annen verden er mulig</u>	4
8	<u>2. Kapitalismen</u>	5
9	<u>3. Imperialisme</u>	10
10	<u>4. Kvinneundertrykking og feminisme</u>	15
11	<u>5. Miljøkampen</u>	18
12	<u>6. Sosialisme</u>	20
13	<u>7. Klassekampen og kreftene for forandring</u>	24

14

15 **1. En annen verden er mulig**

16

17 Aldri før har menneskeheten rådd over så store ressurser som i dag. Teknologien og
18 kunnskapsnivået gjør oss i stand til å produsere, samhandle og kommunisere med hele verden.
19 Samtidig sliter vi med sult, krig og rasering av naturen. Makt og ressurser er grunnleggende
20 urettferdig fordelt. Noen få eiere av aksjer og selskaper kontrollerer mesteparten av jordas
21 ressurser. Menn tjener bedre og har større frihet enn kvinner i hele verden. Ei gruppe rike,
22 industrialiserte land dominerer verden politisk, militært og økonomisk, mens andre deler av
23 verden er preget av fattigdom og avmakt.

18

19 Vi blir fortalt at det er umulig å gjøre noe med urettferdigheten. Dagens kapitalistiske
20 samfunn blir presentert som evig og uforanderlig. Men det finnes ingen evigvarende
21 samfunnsformer. Gang på gang har vilkårene endret seg, slik at folk har kunnet forandre
22 samfunnet til noe bedre. Gang på gang har selv de mest stabile sivilisasjonene og de sterkeste
23 maktapparatene rast sammen. Heller ikke kapitalismen vil vare evig.

20

21 Rødts mål er en verden uten undertrykking og utbytting som bygger på solidaritet og
22 rettferdighet. En verden der alle mennesker har like vilkår.

22

23 Fundamentet for kampen for sosialisme er solidaritet. Vi mener at det er kapitalismen, og ikke
24 menneskets natur, som er hindringa for å skape et rettferdig og solidarisk samfunn.

24 Rødt er mot liberalismens tro på fri konkurranse som grunnlag for samfunnsutviklinga. Vi
25 mener det er forkastelig å forsvare et samfunn som har som mål å skape vinnere og tapere av
26 folk. Målet er ikke at alle mennesker skal være like og leve likt, men være like i verdi og gis
27 like muligheter til å utfolde seg.

25

26 Hver for oss kan vi ikke stå opp mot kapitalismens undertrykking. Bare sammen kan vi endre
27 verden og skape frihet – for den enkelte, for samfunnet og for menneskeheten.

27

28 Utviklinga av det sosialistiske samfunn er ikke gitt på forhånd. En demokratisk sosialisme vil
29 til enhver tid utvikles av menneskene i samtiden. Ikke desto mindre er det viktig å skape
30 forestillinger som bryter med den kapitalistiske mulighetshorisonten som til daglig begrenser
31 oss. Med utgangspunkt i visjonen om det klasseløse samfunn drømmer vi om menneskehetens
32 frigjøring.

29

30 **2. Kapitalismen**

31

32 **2.1 Hva er kapitalismen?**

33 Kapitalismen er det økonomiske systemet som dominerer så og si hele verden i dag, inkludert
34 det norske samfunnet. Det bygger på at eiendomsretten til sentrale ressurser og
35 produksjonsmidler er i hendene på ei relativt liten gruppe mennesker – kapitalistene. De eier
36 kapital, som er oppsamla verdier skapt av andres arbeid, og som forblir kapital ved at den
37 gang på gang settes inn i utbytting av andres arbeidskraft.

34

35 Produksjonen i samfunnet har derfor som formål å skaffe overskudd og inntekter til de som
36 kontrollerer den, og styres ikke ut fra et ønske om å dekke folks behov. Det er den private
37 profitten som er målet for de økonomiske prioriteringene. Kapitalistene må hele tida få
38 kapitalen sin til å vokse om de ikke skal bukke under i konkurransen. Dette systemet driver
39 fram en ødeleggende kamp om makt og kapital, som fører til utbytting, krig og rovdrift på
40 mennesker og miljø.

36

37 *Sammenlikna med tidligere samfunnssystemer var kapitalismen et framskritt i*
38 *menneskenes historie. Kapitalismen har utvikla politiske og demokratiske*
39 *rettigheter.* Selv om disse bare kan utnyttes fullt ut av et lite mindretall, er de like fullt
40 viktige for folk i det daglige. De er også svært viktige i kampen for økt demokrati og
41 sosialisme. Den framskrittsvennlige sida ved kapitalismen er forlengst historie, og i dag er
42 den en trussel mot alt liv på jorda.

38

39 **2.2 Klassedelinga**

40 Rødt mener at vi lever i et samfunn der folk tilhører forskjellige samfunnsklasser. Dette
41 former livene deres, og avgjør hvor stor makt de har i samfunnet og over sin egen hverdag.
42 Klassetilhørigheten er basert på hvilken posisjon en har i samfunnet, spesielt hvor stor
43 innflytelse og kontroll man har over det økonomiske livet.

41

42 Den private eiendomsretten er sentral for klassedelinga. Borgerskapet er de som eier og
43 kontrollerer den samfunnsmessige produksjonen. Typiske medlemmer av denne klassen er
44 eierne og direktørene i bedriftene. Blant disse igjen utgjør eiere og sjefer i de største
45 selskapene en dominerende elite. Disse relativt få menneskene har både makt og rikdom som
46 hever dem skyhøyt over vanlige folk. Rikdommen opparbeider de seg gjennom at det er de
47 som disponerer overskuddet som de ansatte i selskapene skaper. I tillegg vil det være naturlig
48 å inkludere toppsjiktet i statsapparatet i denne gruppa.

43

44 På motsatt side har vi arbeiderklassen, der alle er nødt til å selge arbeidskrafta si for å leve.
45 Arbeiderne har tre fellestrekk: De eier ikke produksjonsmidler, de er avhengige av å selge
46 arbeidskrafta si, og de har ikke posisjoner i samfunnet som gir dem avgjørende makt over
47 andre. I Norge tilhører det store flertallet denne gruppa. En stadig større del av disse er
48 arbeidsløse og uføretrygda som følge av økt brutalisering i arbeidslivet. På verdensbasis
49 utgjør også fattige arbeidsløse og småbønder svært store grupper.

45

46 Mellom de to klassene finner vi mellomlagene eller småborgerskapet, som består av folk som
47 hverken er reine lønnsarbeidere, eller eier viktige produksjonsmidler. Mellomlagene har større
48 frihet til å definere innholdet i eget arbeid, og kan ha større makt i produksjonen enn
49 arbeiderklassen, men de har mindre samfunnsmessig makt enn borgerskapet. Det er ei gruppe

47 som består av akademikere, mellomledere, heltidsbønder, sjøleiene fiskere, andre små
48 næringsdrivende og eiere av småbedrifter.

48

49 Formålet med en slik klasseanalyse er å kunne se hva slags samfunnsmessige interesser ulike
50 mennesker har, og skjønne maktforholdene i samfunnet. Rødts klasseanalyse er ikke noe
51 endelig svar – klasseforholdene i samfunnet endrer seg stadig. Nye grupper kommer til, og
52 statusen til andre grupper endrer seg. Et eksempel er hvordan forholdene for grupper med
53 høyere utdanning har endra seg. Før utdanningseksplasjonen på 1960- og 70-tallet var høyere
54 utdanning en nærmest automatisk inngangsbillett til høyere status, lønn og innflytelse. Så gikk
55 universitetene og høyskolene fra å være forbeholdt de få til å bli masseinstitusjoner, Høyere
56 utdanning ble i større grad en nødvendig forutsetning for stadig flere arbeidsoppgaver, og
57 dermed ble også verdien av den forringet. Profesjoner med høyere utdanning fikk i flere
58 tilfeller redusert samfunnsmessig status. I dag vil det være naturlig å inkludere mange av disse
59 gruppene i arbeiderklassen.

50

51 Det er arbeidet folk utfører som skaper samfunnsmessige verdier, men i et kapitalistisk system
52 blir disse verdiene kontrollert av andre enn arbeiderne. Gjennom sin råderett over
53 produksjonsmidlene tilegner borgerskapet seg overskuddet fra produksjonen. En økende andel
54 går til overklassens berikelse i stedet for til samfunnsmessige investeringer og tjenester som
55 kan dekke folks behov. Dette gjør at arbeiderklassen har interesse av å fjerne kapitalismen, og
56 innføre samfunnsmessig, demokratisk kontroll over ressursene. Rødt mener motsetninga
57 mellom de som eier og de som arbeider, mellom borgerskap og arbeiderklasse, er den mest
58 grunnleggende motsetninga i samfunnet. Rødt er et parti som slåss for arbeidernes interesser.

52

53 Siden samfunnet er delt i klasser som har ulike interesser, er kapitalismen et samfunn der det
54 hele tida foregår klassekamp. I Norge ser vi det tydelig for eksempel under lønnsoppgjørene.
55 Da står kampen om hvor stor del av overskuddet eierne (arbeidsgiverne) skal få, og hvor mye
56 arbeiderne skal beholde. Men klassekampen tar også mange andre former. Kamp om politikk
57 og lovverk formes av de ulike klasseinteressene. Kapitaleierne har interesse av et lovverk som
58 tillater dem sterkere utbytting, noe vi så i kampen om ny arbeidsmiljølov. De er ikke
59 interessert i et godt vern av arbeidernes rettigheter, da dette innskrenker deres makt.

60 Arbeiderne på si side har interesse av at eiernes friheter reguleres.

54

55 **2.3 Klassebevissthet**

56 Kapitalismen bygger på en grunnleggende tvang: Maksimal lønnsomhet er eneste drivkraft.
57 Stadig nye områder underlegges kapitalens ekspansjon slik at lønnsomhet blir rettesnor på
58 stadig flere områder av livet. Dette leder til at stadig nye grupper blir lønnsarbeidere for
59 kapitalen, der trygghet for framtida blir avhengig av kapitalens profitt. Jo mer folk slåss mot
60 denne utviklinga og lærer seg å kjenne hvor og hvem fienden er, jo mer fellesskapsfølelse vil
61 de kunne utvikle, og jo mer vil de se hvordan deres egne interesser hører sammen med andre
62 lønnsarbeideres interesser. Slik, gjennom klassekamp og felles praksis, kan den bevisstheten
63 vokse fram som skaper en sjøbevisst arbeiderklasse som kan true kapitalens herredømme

57

58 For å oppnå sitt mål om stadig vekst, er det sentralt for kapitalismen å øke forbruket. Et viktig
59 middel for å nå dette målet er at menneskene ser på seg selv som forbrukere og definerer seg
60 selv ut fra det. Når man definerer seg selv som forbruker, heller enn ut fra rollen man har i
61 produksjonen av verdier i samfunnet, svekker dette klassebevisstheten.

59

60 **2.4 Kulturkampen**

61 Maktforholdene i samfunnet har alltid fått konsekvenser for hvordan kulturlivet utformes.
62 Kirkas sterke rolle i middelalderen gjenspeilte seg i den dominerende plassen den hadde
63 innafor kulturproduksjonen. Under kapitalismen er det stort sett ikke slik at borgerskapet
64 direkte dikterer innholdet i ulike kulturuttrykk. Men likevel blir kulturen preget av interessene
65 til de som styrer samfunnet. Både den opposisjonelle og den samfunnsbevarende kunsten og
66 kulturen er preget av styresettet. De retningene som ikke stiller spørsmål ved samfunnets
67 oppbygging blir prioritert foran kunst- og kulturuttrykk som tør dette. De dominerende
68 massemediene kontrolleres av store kapitalgrupper eller staten, og ytringsfrihetens kår
69 begrenses av dette.

62

63 Vi hører ofte at vi egentlig lever i et samfunn uten klassemotsetninger og at enhver er sin egen
64 lykkes smed. Måten kjønnsrolleidealene presenteres på, skaper ei oppfatning om at menn og
65 kvinner må ha helt bestemte roller i samfunnet.

64

65 Den formen for samfunnsorganisering som råder i de rike vestlige landene framstilles som
66 den eneste naturlige samfunnsformen. Den ekstreme varianten av dette standpunktet er ideen
67 om den moderne kapitalismen som «historias endestasjon», slutføringa av all politisk og
68 sosial utvikling. Vi må utfordre ikke bare herskernes økonomiske og politiske makt, men også
69 deres monopol på å fortolke og skildre verden.

66

67 Homofil kjærlighet er en del av det menneskelige mangfoldet. I dag skjer det ei juridisk og
68 sosial diskriminering av de som ikke følger samfunnets strenge inndeling i to kjønn med ulike
69 roller. Rødt slåss for et samfunn fritt for undertrykking basert på seksuell orientering. Veien
70 til lesbisk og homofil frigjøring består både av kamp for juridiske rettigheter, som f.eks.
71 samboerskap/ekteskap og rett til familie, og av kamp mot det heteronormative idealet.

68

69 **2.5 Et system som gjør folk ufri**

70 Kapitalismen har revolusjonert produksjonen, skapt et verdensmarked og revet ned gamle
71 eiendomsforhold. Den har utvikla produksjonen slik at sult og nød kunne vært avskaffa. Etter
72 den kalde krigen har kapitalismen skapt enorm vekst sammen med enorm fattigdom i stadig
73 nye land.

71

72 I stedet for at økonomien styres etter langsiktige planer for å dekke menneskenes viktigste
73 behov, er kapitalismen en blind utviklingsform. Det eneste viktige spørsmål for kapitalistene
74 er maksimal lønnsomhet. Kapitalismens vesen er å endre alle sosiale forhold til
75 kapitalforhold. Den stiller ingen spørsmål om hva som er verd å bevare i det gamle, ingen
76 spørsmål om hva den vil. Ingen kan skaffe seg oversikt over hvor utviklinga fører hen, ikke
77 engang hvilket siktemål den skal ha. Om den videre kapitalistiske utviklinga er av det gode
78 eller av det onde, er et spørsmål kapitalismen ikke kan besvare. Den utvikler seg etter sin egen
79 grunnleggende lov – verdiøkingstvungen. Bare gjennom å styrte kapitalismen kan
80 menneskene fritt velge sin framtid

73

74 For arbeiderne er livet under kapitalismen i tillegg grunnleggende usikkert, fordi systemet
75 jevnlig skaper kriser for å utrydde ulønnsom produksjon og legge grunnlag for ny lønnsom
76 produksjon.

75

76 **2.6. Den norske kapitalismen**

77 Den norske velferdsstaten er vel verdt å forsvare. Den har vokst fram gjennom en langvarig
78 politisk og sosial kamp med arbeiderbevegelsen som viktigste kraft og kvinnebevegelsen som
79 den nest viktigste. Folketrygdas pensjonsordning og uførepensjon, enhetsskolen, barnehager,

78 offentlig helsevesen, sjukelønnsordninga, svangerskapspermisjon, arbeidsledighetstrygd ,
79 sosialhjelp og arbeidsmiljølov er ordninger som sikrer folk flest en grunnleggende trygghet og
80 gir grunnlag for et samfunn med mindre forskjeller enn i mange andre land. Staten har også
81 stått for utbygginga av infrastrukturen i samfunnet vårt: Post, tele, vei, vann, kloakk, jernbane,
82 fly og strømmnett. Det er en historisk tradisjon for at våre rike råvareressurser blir brukt til å
83 bygge ut landet. Hjemfall, råfisklov, industrikraftkontraktene og starten på oljealderen i Norge
84 er eksempler på dette. I tillegg står
79 samvirkebevegelsen sterkt, spesielt blant bønder og fiskere. Den norske velferdsstaten er godt
80 utbygd, men velferdsstater har vokst fram på samme vis i de fleste vestlige land. Framveksten
81 av velferdsstatene er både i Norge og andre land et resultat av klassekompromiss.

80
81 Toppene i LO og Arbeiderpartiet har siden andre verdenskrig hatt en korporativ
82 samarbeidsmodell med tilknytting til ulike organer og utvalg. LO-toppene går inn og ut av
83 statsrådposter og styreverv. Lederne i de andre hovedorganisasjonene strever etter liknende
84 posisjoner. Klassesamarbeidspolitikken skal hindre opprør og motstand og sikre privatisering.

82
83 *Den private kapitalen i Norge har tradisjonelt vært lite konsentrert. Helt fram til*
84 *slutten av 1900-tallet har staten og kommunene spilt ei sentral rolle, både som*
85 *eiere og gjennom politisk styring.*

84
85 *Fra 1980-åra av, da oljeinvesteringene begynte å hope opp profitt, har det skjedd*
86 *ei rask utvikling med sentralisering av kapitalen, kapitaleksport og utflagging av*
87 *næringsvirksomhet fra det norske borgerskapet si side. Det norske*
88 *storborgerskapet sikter mot det globale markedet, tar del i det globale*
89 *utbyttingskappløpet og utnytter rått de nasjonale ressursene til slike formål.*
90 *Samtidig legges landet åpent for den internasjonale storkapitalen.*

86
87 *For at profitten skal kunne holde tritt med den voldsomme veksten i*
88 *kapitalmengde, trekkes nye områder inn i vareøkonomien. Dette er drivkrafta bak*
89 *privatiseringa av velferds- og infrastruktursektorene, en livredningsmanøver for*
90 *kapitalen som fører til at velferdsstaten som sosial og politisk stabilisator raseres.*
91 *Hvor lenge kapitalistene kan holde økonomien i gang ved å rane fellekkassa, vil*
92 *dermed også være et politisk spørsmål.*

88
89 *Privatiseringa og dereguleringa er imidlertid ikke uttrykk for at staten spiller ei*
90 *mindre rolle. Den brukes i stor grad for å sikre utvidinga av markedsøkonomien og*
91 *opptrer også sjøl som aktør i markedet. I Norge er det fortsatt slik at staten*
92 *kontrollerer langt mer av næringsvirksomheten i landet enn tilfellet er i de fleste*
93 *andre vesteuropeiske landa.*

90
91 *Staten har veldige inntekter av oljevirkomheten. Derfor er staten den overlegent*
92 *største kapitalisten i Norge. Den er gjennom oljefondet en internasjonal*
93 *finanskapitalist, og Statoil/Hydro er et betydelig multinasjonalt selskap med*
94 *imperialistiske ambisjoner. Oljeinntektene blir altså brukt som kapital til å*
95 *utbytte arbeiderklassen og folket i andre land.*

92
93 **2.7 Staten under kapitalismen**

94 Velferdsstaten er et særtrekk ved mange land. I Norge har denne vært spesielt godt utbygd.
95 Først og fremst som resultat av klassekamp, men også fordi utviklinga av næringslivet krevde
96 infrastruktur, utdanning og andre velferdsordninger.

95

96 Det er fortsatt nødvendig å videreutvikle dette. Men borgerskapet har lenge sett voldsomme
97 fortjenestemuligheter innafor det som var, eller fortsatt er, offentlig. Derfor ser vi i alle land et
98 voldsomt press for privatisering som begynner med å omgjøre det offentlige til aksjeselskap
99 eller foretak, fortsetter med delsalg for å ende med privatisering. Og enda om sektorene ikke
100 blir overtatt av private helt og fullt, så ser vi at samfunnsmessige mål erstattes av kampen for
101 maksimal profitt slik det har skjedd med Telenor og Posten. I alle land arbeides det nå for å la
102 det samme skje med utdannings-, helse- og omsorgssektoren.

97

98 Slik ser vi at også den norske staten mer og mer tydelig tjener borgerskapet, at også vår stat er
99 en klassestat. Som politisk system eksisterer kapitalismen under mange og ulike styreformer:
100 Parlamentarisme, korporativt samarbeid mellom stat og næringsorganisasjoner, autoritært
101 diktatur og fascisme. De fleste rike og politisk stabile kapitalistiske landene har i dag allmenn
102 stemmerett og valg til representative forsamlinger. I land som vårt blir staten oftest framstilt
103 som en nøytral part. Det politiske systemet bygger offisielt på at det skal være ytrings- og
104 organisasjonsfrihet og individuell rettssikkerhet. Men disse rettighetene er begrensa, og i de
105 fleste land brytes de mer eller mindre. Staten eksisterer ikke uavhengig av maktrelasjonene i
106 samfunnet. Det er borgerskapet, ikke arbeiderklassen og folket, som har makta over staten
107 under kapitalismen. Hele lovverket er utforma med det frie markedet og den private
108 eiendomsretten i bunn. Også i vårt land har vi sett hvilke midler staten er villig til å ta i bruk,
109 f.eks for å slå ned en begrensa aksjon som Altakampen i 1981. For å forpurre opprør og
110 klassekamp har ethvert klassesamfunn etablert overvåkings- og kontrollsystemer som arbeider
111 både åpent og i det skjulte. Formålet er å vanskeliggjøre arbeidet til all opposisjon og
112 forberede tiltak i tilfelle større samfunnsmessige kriser skulle oppstå. Dette viser at
113 demokratiet er greit så lenge kapitalens interesser ikke trues.

99

100 I hele den vestlige verden øker kontrollsystemene dramatisk under dekke av ”krigen mot
101 terror”. Vi vil aldri godta overvåkningssamfunnet der innskrenking av de demokratiske
102 rettigheter ses som nødvendig. Vi frykter den profesjonaliseringa av det norske militæret som
103 nå foregår, der hovedvekten legges på å delta i operasjoner i andre land. Norge blir mer og
104 mer en juniorpartner i USAs tokter over hele verden, også militært.

101

102 **3. Imperialisme**

103

104 **3.1 Kapitalismen må ekspandere**

105 Kapitalismens behov for kontinuerlig vekst fører til at ulike selskap vokser til et punkt der
106 deres nasjonale marked ikke er nok. Det klarer verken å ta unna alle varene som blir produsert
107 eller å tilføre nok råvarer. Det blir nødvendig å vokse internasjonalt. Eksport av kapital
108 kommer i tillegg til vareeksport, og finanskapitalen blir dominerende. Stormaktene har delt
109 opp verden mellom seg, og de store flernasjonale selskapene kontrollerer det meste av
110 verdenshandelen, råvaretilgangen og prisfastsettinga.

106

107 *Under kapitalismen foregår det en stadig kamp, med både økonomiske og militære*
108 *midler, mellom kapitalgrupper og mellom kapitalistiske land og grupper av land,*
109 *for å få tilgang til nye ressurser, billig arbeidskraft og nye markeder. Denne*
110 *kampen foregår på ulikt vis alt etter den internasjonale situasjonen,*
111 *styrkeforholda klassene imellom og den teknologiske utviklinga. Historia har mange*
112 *eksempler på at stater har gått til krig og erobring for å sikre egne selskaper spillerom. Det*
113 *borgerskapet som har den sterkeste militærmakta til rådighet, kan også tvinge*
114 *fram økonomiske fordeler uten å gå så langt som til krig.*

108

109 **3.2 Imperialismen er en følge av systemet**

110 Den ekspansive politikken ulike land fører er en følge av kapitalismens behov for vekst. Dette
111 kan være direkte og opp i dagen, som når britene med militærmakt tvang asiatiske land til å
112 åpne markedene sine for britiske produkter, eller når USA går til krig for å skaffe seg kontroll
113 over Midtøstens oljeressurser.

111

112 Det er ikke tilstrekkelig for de store selskapene å utbytte arbeidsfolk i sitt eget land. De får en
113 enorm ekstraprofitt ved å utnytte billig arbeidskraft, inkludert barnearbeid, i fattige land.
114 Dette får de også ved å skaffe seg kontroll over naturressurser og tilgang til nye markeder.
115 Redskapene de bruker er markedsmakt med overnasjonale institusjoner som WTO,
116 Verdensbanken og EU - og til syvende og sist militærmakt.

113

114 Siden ekspansjonen er drevet av behovet for maksimal fortjeneste, fører det imperialistiske
115 verdenssystemet til ei enorm skeivfordeling av ressurser. Selskaper i de rike, industrialiserte
116 landa håver inn store overskudd fra sine avdelinger i fattige land. Resultatet er sult, nød og
117 fattigdom.

115

116 **3.3 Økonomisk globalisering**

117 Prosessen vi har sett de siste tiåra, som blir kalt globalisering, er en naturlig følge av det
118 imperialistiske systemet. Men globalisering er på mange måter bare ei formalisering og
119 systematisering av de internasjonale dominans- og utbyttingssystemene. Det er viktig å skille
120 mellom globalisering i form av økt kulturutveksling, og den økonomiske globaliseringa. Det
121 nye i etterkrigstida er hvordan store transnasjonale selskaper i de rike landa presser fram
122 internasjonale institusjoner, avtaler og regelverk som binder landa til å godta økonomisk
123 ekspansjon inn i stadig nye områder. Gjennom utvikling av internasjonale økonomiske
124 systemer, som WTO, Pengefondet og Verdensbanken, presses det fram et frihandelssystem.
125 Det tvinger fattige land til å godta at disse selskapene får etablere seg, i økende grad også i
126 konkurranse med offentlig sektor.

118

119 EU, WTO, Pengefondet og Verdensbanken er oppretta først og fremst for å harmonisere
120 regler til fordel for kapitalens frie flyt. Beslutninger som tidligere er tatt på lokalt eller
121 nasjonalt nivå etter en politisk prosess, avpolitiseres ved at de underlegges de internasjonale
122 institusjonenes kompetanse. Dette fører til at beslutninger blir tatt stadig lenger unna folk og i
123 lukka rom.

120

121 Den økonomiske imperialismen innebærer et kontinuerlig press for å underlegge absolutt alle
122 deler av samfunnet samme markedslogikk. Det drives fram med slik kraft fordi det tjener
123 interessene til den internasjonale overklassen – en overklasse som har mangedobla sin del av
124 jordas totale ressurser i løpet av de siste tiåra. Det finnes ingen grenser for hva som skal
125 innordnes det internasjonale markedet: Helsetjenester, utdanning, drikkevann og genetisk
126 arvemateriale skal alle bli produkter det kan tjenes penger på.

122

123 **3.4 Imperialismen avler motstand**

124 Når rike land og storselskaper tar seg til rette, skapes det motstand. Dels tar denne motstanden
125 form av klassekamp fra arbeiderne og andre som rammes av politikken, men den tar også
126 form av nasjonale og religiøse bevegelser.

125

126 Vesten har en lang tradisjon for å sette ulike folkegrupper opp mot hverandre og oppmuntre
127 til etniske konflikter. Den norske staten har ei lang historie i undertrykking av det samiske
128 folket. Dette er en skammelig del av norsk historie, som Rødt tar skarpt avstand fra. Vesten
129 har også i hundrevis av år støtta opp under sterkt undertrykkende regimer i fattige land, noe
130 som har sikra utvinning og eksport av ressurser. Gjennom hele 1900-tallet så vi derfor en serie
131 nasjonale opprør. Konsekvensen var at det gamle kolonisystemet fullstendig brøt sammen.

127

128 Dessverre betydde ikke dette at den økonomiske dominansen forsvant, den tok bare nye
129 former. Nasjonale opprør er likevel nødvendige og rettferdige. Det er en sentral oppgave for
130 Rødt å vise solidaritet med fattige, utbytta folks kamp for rettferdighet og frigjøring, enten det
131 er i Palestina eller Chiapas, i Irak eller Kurdistan. Rødt anerkjenner nasjonenes rett til
132 selvbestemmelse. Retten til sivil og militær motstand mot okkupasjon og undertrykking er en
133 grunnfesta rett for alle verdens folk.

129

130 I mange land fører ulike faktorer, ikke minst knallhard undertrykking av all politisk
131 opposisjon, til at motstandsbevegelsene tar religiøs form. Framveksten av politisk islam i
132 Midtøsten er et eksempel på dette, på samme måte som frigjøringsteologene i Latin-Amerika.
133 For Rødt er det viktig å erkjenne at slike bevegelser oppstår som en del av rettferdig kamp
134 mot undertrykking, og derfor fortjener solidaritet. Samtidig skal vi ikke ukritisk omfavne alle
135 mulige politiske bevegelser som slåss mot imperialismen. Vi tar avstand fra overgrep mot
136 sivile, innskrenking av demokratiske rettigheter og undertrykking uansett hvor i verden det
137 skjer eller hvem som står bak.

131

132 **3.5 Imperialismen fører til krig.**

133 *Imperialismen fører ikke bare til utbytting og nasjonal undertrykking av folk og*
134 *nasjoner i den tredje verden. Det internasjonale borgerskapet konkurrerer også*
135 *om dominansen i de imperialistiske landa, der de største vare- og finansmengdene*
136 *er konsentrert.* Disse landa utvikler seg ujevnt, og det fører igjen til desperat kamp om
137 makt og ressurser.

134

135 Sjøråderetten til mange land i vår del av verden undergraves av organisasjoner som WTO og
136 EU/EØS. De fratrukk nasjonalstatene kontroll over naturressurser og økonomi, og innlemmer
137 dem i stormaktenes militære sikkerhetssystem.

136

137 Til tross for at vi i siste halvdel av det forrige hundreåret hadde ei formell avkolonisering, så
138 er den nasjonale undertrykkinga langt fra historie. Den tar bare nye former.

138

139 I forrige århundre førte imperialistiske staters rivalisering og ekspansjonsforsøk til to
140 verdenskriger. Siden har rivaliseringa mest tatt form av lokale kriger i og mot fattige land. På
141 lengre sikt er faren for nye storkriger mellom imperialistiske stormakter en vedvarende trussel
142 mot folk i hele verden.

140

141 **3.6 Norge er en imperialistisk stat**

142 Den norske kapitalistklassen deltar stadig mer offensivt i det imperialistiske systemet. De
143 store olje- og gassressursene har gitt Norge muligheter til å opptre som en stor
144 kapitaleksportør, med tunge investeringer i det internasjonale finansmarkedet. Store statlige
145 fond og de delvis statlige eide oljeselskapene Statoil og Hydro har vært viktige redskaper for
146 norsk imperialistisk ekspansjon. Det norske borgerskapet søker å forsvare sine interesser ved
147 å knytte seg tett til USA og EU.

143

144 *Norge er nå en av verdens største oljeeksportører, og utnyttinga av de norske
145 gassressursene er bare i startfasen. Dette har svært stor betydning for
146 klassekampen i Norge, for samfunnsutviklinga og for Norges forhold til andre land.
147 Industrien er blitt særlig raskt nedbygd i Norge, og det som er igjen av den, er i
148 stor grad basert på oljevirkosomheten. Som et resultat av denne næringspolitikken
149 har det norske storborgerskapet eiendommer og fond i utlandet som det kan bygge
150 sin fortsatte eksistens på.*

145

146 *Norske storselskap som krever rett til fri flyt av sin kapital og sine investeringer
147 må gi tilsvarende motytelser til utenlandsk kapital. Derfor ivrer det norske
148 borgerskapet for EU-medlemskap og EØS- og WTO-avtaler.*

147

148 *Den norske oljepolitikken har i stor grad tjent USAs interesse av å kontrollere
149 oljeproduksjonen i verden. Den norske gasspolitikken blir nå lagt om i tråd med
150 krava fra EU. Slik tjener de norske politikerne de største imperialistmaktene. Å
151 stille krav til oljepolitikken er en viktig del av den antiimperialistiske kampen i
152 Norge.*

149

150 *Til tross for bildet som blir tegna av Norge som nøytral, internasjonal
151 fredsmekler, opptre landet mer og mer åpent som agent for
152 stormaktsinteressene, særlig USAs. Det gjelder også på det militærpolitiske
153 planet. Tilpasninga av det norske militæret til den nye NATO-doktrinen er et
154 eksempel på Norges avhengighetsforhold til USA. Militærapparatet knyttes
155 sterkere til de imperialistiske storebrødrene i takt med den økonomiske satsinga i
156 utlandet. Forsvar av norsk territorium er blitt ei underordna sak. Det viktigste er
157 å sikre borgerskapets investeringer i utlandet.*

151

152 **3.7 Mot norsk sjåvinisme**

153 Kapitaleksporten fra norske storselskap har også bidratt til den sterke veksten i selskapene og
154 i norsk økonomi. Også arbeiderklassen og fagorganiserte har til en viss grad tjent på denne

154 imperialistiske politikken. Dette har bidratt til styrka norsk sjåvinisme og har hindret
155 solidariteten med undertrykte folk. Rødt vil slåss mot sjåvinistiske ideer i arbeiderklassen.
155

156 Det er en sentral oppgave for revolusjonære å motarbeide all norsk imperialisme. Rødt godtar
157 ikke at Norges rikdom skal bygges på utbytting og undertrykking av andre folk. Vi godtar
158 ikke norske kapitalisters rett til å gjøre seg feite på å utsuge verdens elendige.
157

158 **3.8 Undertrykkinga av den samiske urbefolkninga og nasjonale minoriteter**

159 *Den norske staten er grunnlagt på territoriet til to nasjoner, den samiske og den*
160 *norske. Koloniseringa har delt den samiske nasjonen mellom fire stater. Den*
161 *norske staten har systematisk rana til seg samisk land og undertrykt samisk*
162 *økonomi, kultur og språk. Rødt mener samisk sjølråderett i samiske områder må*
163 *garanteres.*
160

161 *I tillegg til den samiske urbefolkninga, er kvener, rom (sigøynere) og*
162 *romanifolk/tatere utsatt for undertrykking. Det voksende antall innvandrere fra*
163 *andre nasjoner, er med på å gjøre Norge til et flerkulturelt samfunn. Også denne*
164 *gruppa utsettes for diskriminering og rasisme.*
162

163 **3.9 USA som verdensmakt**

164 I dag er det en stat som inntar en helt sentral posisjon i det internasjonale økonomiske
165 systemet – USA. Landet er den dominerende makta både økonomisk og militært. Det er ofte
166 USAs behov for ekspansjon og forsvar for egne interesser som skaper større internasjonale
167 konflikter og kriger. Dette blir forsvart gjennom at overklassen der bruker patriotisme,
168 religion og "krigen mot terror" for å mobilisere støtte til utenrikspolitikken.
165

166 Dette har ingenting å gjøre med at USA i utgangspunktet er verre, eller mer imperialistisk
167 innstilt enn andre stater, det er et spørsmål om økonomiske og militære styrkeforhold. De
168 europeiske statenes imperialistiske historie burde fungere som en effektiv kalddusj på dem
169 som skulle tro at en europeisk stormaktsblokk kan være et godt alternativ til USAs dominans.
170 Målet for revolusjonære må være å begrense alle imperialistiske staters ekspansjon, ikke å
171 støtte den ene blokka framfor den andre. Det er selve det imperialistiske systemet som er
172 problemets rot.
167

168 **3.10 Kulturimperialisme og rasisme**

169 Imperialismen fører med seg kulturell dominans, og det skapes politiske og kulturelle
170 forestillinger som skal rettferdiggjøre utbytting og krig.
170

171 Kulturindustrien i de rike landa er en viktig ekspansiv industri. Gjennom massiv eksport av
172 kulturprodukter blir "våre" perspektiver og syn på samfunnet framstilt som det eneste
173 naturlige. Det spres et bilde av kapitalismens forbrukersamfunn som det ypperste ideal.
174 Vestlig kultureksport fortrenger lokal kultur verden over, og fører til mindre mangfold. De
175 grovt urettferdige og umenneskelige makt- og undertrykkingssystemene i verden skaper et
176 sterkt behov for teorier som kan rettferdiggjøre tingenes tilstand.
172

173 På 1800-tallet var raseteorier viktige for å legitimere imperialistisk ekspansjon. *Ideen om de*
174 *såkalte menneskerasene er ikke biologisk, men sosial. Kjerna i rasismen er ei*
175 *deterministisk tenkning som sier at menneskene har forskjellig verdi og muligheter*
176 *ut fra hvilken «rase» de er født inn i.*
174

175 Selv om denne typen raseteorier har liten oppslutning i dag, er det liten tvil om at det spres
176 rasistiske myter og forestillinger. Folk i den tredje verden blir framstilt som primitive,
177 hjelpeløst lidende, eller barbariske. Dette gjør det vanskelig for folk i Norge og andre land å
178 solidarisere seg med dem. I tillegg er informasjon om rike stater eller selskapers framferd i
179 fattige land lite framme i media.

176

177 En revolusjonær bevegelse må konsekvent avvise alle rasistiske og fordummende myter og
178 teorier, og stille seg solidarisk med undertrykte folks kamp mot urettferdighet. Det er bare når
179 vi innser at deres kamp også er vår kamp, at vi kan vinne fram – et folk kan ikke frigjøre seg
180 selv så lenge de holder andre nede.

178

179 **3.11 Internasjonal kamp mot imperialismen**

180 Imperialismen fører til undertrykking og utbytting av folk over hele verden. Den skaper sterke
181 indre motsetninger og fører til krig. I dag utgjør den en trussel for alt liv på jorda.

181

182 Dette legger grunnlaget for å forene folk på tvers av landegrensene i en felles kamp mot
183 systemet, samtidig som en utnytter de indre motsetningene til egen fordel.

183

184 *I dag er det er de folkelige opprørsbevegelsene i den tredje verden som bærer de*
185 *tyngste byrdene og fører de hardeste kampene mot det imperialistiske*

186 *verdenssystemet.* Kampen for rett til jord og arbeid er sentral for millionmassene av
187 småbønder og landarbeidere, som fortsatt utgjør hovedtyngden av arbeidsstyrken i mange av
188 disse landa. Samtidig er det der arbeiderklassen vokser raskest, og den spiller en større og
189 større rolle i den antiimperialistiske kampen.

185

186 Ettersom dette stort sett er land med sterke halvkoloniale trekk, blir arbeiderklassens kamp
187 også en del av den nasjonale kampen for sjølråderett og demokratiske rettigheter. *Nasjonale*
188 *og demokratiske revolusjoner kan føres videre over i sosialistiske revolusjoner*
189 *dersom arbeiderklassen spiller den ledende rolla i disse kampene.* Den antikoloniale
190 kampen føres både politisk, økonomisk og militært.

187

188 Den nyliberalistiske globaliseringa har muliggjort nye nasjonale og internasjonale allianser.
189 Det er positivt at brede lag av befolkninga er begynt å samles om kampen mot nyliberalisme
190 og krig, ikke bare i Norge, men i hele verden. Innafor denne alliansen finnes grupper med
191 røtter i arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen og miljøbevegelsen, pluss ei rekke utstøtte og
192 marginaliserte grupper og mange fra middelklassen.

189

190 Den ideologiske kjerna i alliansepolitikken må være kampen mot nyliberalisme. I lang tid
191 framover vil ikke alliansen være slik at den kan framsette omfattende alternativ til dagens
192 utvikling. De kreftene som er satt i gang, vil imidlertid langsomt sette en annen dagsorden og
193 vise at en annen verden er mulig.

191 **4. Kvinneundertrykking og feminisme**

192

193 **4.1 Kvinnefrigjøring.**

194 Rødts mål er et samfunn uten utbytting og undertrykking. I et samfunn av frie mennesker vil
195 kjønn ikke lenger ha betydning for den enkeltes økonomiske, politiske, kulturelle eller sosiale
196 stilling og muligheter, og menneskene vil ikke bli sortert etter om de blir født som jenter eller
197 gutter.

196

197 Rødt slåss mot alle former for undertrykking av kvinner, for frigjøring av kvinner og for reell
198 likestilling mellom kvinner og menn. Kampen må føres på alle samfunnsområder, politisk,
199 økonomisk, teoretisk og ideologisk.

200

201 **4.2 Kvinneundertrykkinga er universell**

202 Over hele verden har menn mer makt og ressurser enn kvinner. Underordning av kvinner som
203 kjønn er universell, selv om den kan ta ulike former. Kvinneundertrykkinga er innvevd i
204 kapitalismen, i samfunnets institusjoner og organisasjoner, i det daglige forholdet mellom
205 kvinner og menn og i de herskende tankene. Rødt støtter kvinneaktivister og
206 kvinneorganisasjoner over hele verden som slåss mot kvinneundertrykking og for frigjøring.

203

204 Kvinneundertrykkinga virker sammen med andre former for undertrykking kvinner opplever,
205 som klasseundertrykking, undertrykking på grunnlag av hudfarge eller nasjonalitet,
206 undertrykking av lesbiske og av funksjonshemma. Dette gir de ulike formene for
207 undertrykking en egen karakter.

205

206 Under kapitalismen er det borgerskapet som klasse som tjener på kvinneundertrykkinga. Men
207 den gir også vanlige menn en rekke materielle, sosiale og psykologiske fordeler. Menn
208 undertrykker kvinner, og har systematisk større makt i alle samfunnets institusjoner.

207

208 **4.3 Økonomisk undertrykking**

209 Kvinnene utgjør nesten halvparten av arbeidstakerne, men tjener systematisk mindre enn
210 menn, på alle områder - de får kvinnelønn. Nesten halvparten av kvinnene jobber deltid. Dette
211 skyldes først og fremst at arbeidslivet er organisert ut fra et premiss om at menn skal være
212 hovedforsørgere og at kvinner skal ha hovedansvaret for omsorgs- og husarbeid. Mange
213 kvinner får heller ikke fulltidsjobb.

210

211 Grunnlaget for kvinnelønna er altså kapitalismens forsørgersystem. Familien er ikke bare en
212 samlivsform, den er også en økonomisk enhet med privat ansvar for å forsørge
213 familiemedlemmene og for å ha omsorg for barn, eldre og syke. Kvinneundertrykkinga er
214 vevd inn i kapitalismen på en måte som opprettholder den kjønnsbestemte arbeidsdelinga
215 både i familien og i samfunnet: Menn, med høyest lønn og heltidsarbeid, er hovedforsørgere,
216 kvinner tilpasser yrkeslivet sitt etter arbeidet i familien. Derfor tjener de mindre og
217 forsørgersystemet videreføres. De blir også oftere nødt til å ta midlertidige jobber og arbeide
218 på usikre kontrakter. Forsørgersystemet styrker menns makt over kvinner og barn. Kvinner
219 som lever alene, med eller uten barn, blir de fattigste.

212

213 Rødt vil slåss for økonomisk sjølstendighet for kvinner. Kvinnelønna må heves med sikte på å
214 avskaffe lønn etter kjønn. Eneforsørgere må sikres økonomisk. Det må innføres seks-timers
215 normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon og gode og gratis offentlige tjenester for barn

214 og eldre. Staten må gi økonomisk støtte til alle barn, slik at de får like muligheter uavhengig
215 av foreldrenes økonomi. Rødt går inn for utvikling av kollektive løsninger av husarbeid og
216 omsorgsoppgaver som gir rom for nye og ulike former for organisering av forpliktende
217 fellesskap. Dette forutsetter bygging av boliger og tilrettelegging for andre samlivsformer enn
218 tosomhet og kjernefamilie.

215

216 Slik kan vi legge grunnlaget for at familien ikke lenger vil være en økonomisk enhet. Slik
217 skaper vi rom for kjærlighet, seksualitet og samliv som ikke bygger på og viderefører
218 kvinners økonomiske avhengighet og som gir barn bedre muligheter for en trygg oppvekst.
219 Arbeidet for et samfunn av økonomisk sjølstendige mennesker vil fortsette under sosialismen
220 fram til det klasseløse samfunn.

217

218 **4.4 Vold mot kvinner**

219 Menns vold mot kvinner, inkludert seksualisert vold, er en følge av kvinneundertrykkinga og
220 kvinneforakten i samfunnet. Volden bidrar til å holde kvinner nede, befeste menns makt og
221 ødelegge kvinners liv. Rødt ser kampen mot menns vold mot kvinner som et samfunnsansvar
222 - kvinner og barn må ha rett til beskyttelse. Menn som utøver vold må både bli straffet og få
223 tilbud om hjelp.

220

221 Prostitusjon og pornografi gjør kvinnekroppen til en vare. Prostitusjons- og pornoindustrien er
222 i dag en profittmaskin på linje med våpen- og narkotikahandel. Fordi Norge er et
223 mottakerland for internasjonal handel med kvinner og barn til prostitusjon har vi et særskilt
224 ansvar for å bekjempe denne handelen. Prostitusjon og porno er vold mot kvinner. Rødt går
225 mot at prostitusjon får status som arbeid, og vil bekjempe menns rett til å kjøpe kvinner. Rødt
226 vil bidra til at internasjonalt freds- og solidaritetsarbeid fokuserer på tiltak for kvinner som
227 blir utsatt for voldtekt i krig.

222

223 **4.5 Råderett over egen kropp, seksualitet og reproduksjon**

224 Kvinners reproduktive rettigheter består i råderett over egen kropp, seksualitet og
225 reproduksjon. Abort, prevensjon, svangerskap og fødsel har stor betydning for kvinners helse
226 og frigjøring. Rødt går inn for å forsvare og øke kvinners selvbestemmelse i slike spørsmål.

225

226 Rødt vil kjempe mot skjønnhetstyranniet. Ideen om idealkroppen spres i dag aktivt av mote-
227 og kroppsindustri, missekonkurranser og medier. Det skapes et stort marked for
228 kroppsprofitører som har direkte økonomisk interesse av at stadig flere blir misfornøyd med
229 kroppen sin.

230

231 **4.6 Kampen om tankene**

232 Rødt går mot at biologi brukes som begrunnelse for å stenge kvinner ute, som argument for å
233 gi dem en annenrangs plass i samfunnet, eller for å tildele dem egenskaper, som f.eks. at de er
234 spesielt fredelige. Det er kvinners samfunnsmessige stilling som gir dem felles erfaringer.

235

236 Rødt mener at det er nødvendig å synliggjøre kvinneundertrykking og går imot ideer om at
237 dette bidrar til å gjøre kvinner til ofre. Tvert imot er analyse av og bevissthet om
238 undertrykking ei forutsetning for at kvinner skal kunne bruke sin styrke.

239

240 **4.7 Kvinnekampen er en revolusjonær kraft**

241 Rødt mener at reell likestilling og kvinnefrigjøring ikke kan forenes med kapitalismens
242 organisering for profitt. Rødt ser derfor kvinnekampen som ei revolusjonær kraft i samfunnet.
243 Revolusjon og sosialisme vil være umulig uten at kvinnene reiser seg til kamp mot

244 kvinneundertrykkinga. Kvinner trenger egne kvinneorganisasjoner for å utforme en strategi
245 for denne kampen. Rødt vil jobbe for at også menn støtter kvinnekampen. Fordi kjønnsrollene
246 begrenser menns muligheter til å leve frie liv, vil feministisk kamp og kvinnefrigjøring også
247 ha en frigjørende funksjon for menn.

248

249 **4.8 Kvinnene utgjør flertallet i arbeiderklassen**

250 Kvinnene utgjør flertallet i arbeiderklassen i Norge. De utgjør nå ei ledende kraft i klassen.
251 Arbeiderklassepolitikk i dag må derfor ta utgangspunkt i kvinners interesser. Dette innebærer
252 ikke ei innsnevring, men utvider kampen til å omfatte hele arbeiderklassen. Menn må kjempe
253 mot sin rolle som undertrykkende kjønn for at arbeiderklassen skal kunne vinne fram i
254 kampen for frigjøring.

255

256 **4.9 Rødt er et revolusjonært feministisk parti.**

257 Kvinnepolitikken må legge premisser for partiets politikk på alle områder. Kvinnekampen
258 betyr ei styrking og utviding av den revolusjonære enhetsfronten. For at kampen under
259 kapitalismen skal utvikle seg til en sosialistisk revolusjon og for å bygge enhet, er det
260 nødvendig at arbeiderklassens kvinner spiller ei sentral rolle både i arbeiderklassens kamp og
261 i kvinnekampen. Rødt ser særegen kvinneorganisering i ulike former som en nødvendig del av
262 partiets organisering. Kvinnene trenger både egen organisering og sentrale posisjoner i
263 partiets ledelse på alle plan for å vinne fram med kvinnepolitikken. Samtidig må menn i
264 partiet ta aktivt del i partiets feministiske arbeid.

265

266 Partiet må bli tilført kvinnebevissthet gjennom at medlemmene deltar aktivt i kvinnekampen
267 og kvinnebevegelsen. Bare på den måten er det mulig for kvinnene i Rødt å utvikle politikk
268 og sikre styrke til å slå gjennom i partiet.

269

270 **5. Miljøkampen**

271

272 **5.1 Verden idag**

273 *Kapitalistisk rovdrift truer nå alt liv på jorda. Verden står overfor uante konsekvenser*
274 *som følge av menneskeskapt klimaendring. Jordbruksarealet reduseres. Mangelen på*
275 *vann er et stort problem. Overfiske truer viktige matressurser og levkår og*
276 *bosetting for kystfolk over heile kloden. Naturmiljøet rases i raskt tempo. Alle*
277 *områder på kloden innlemmes i vareøkonomien, og alle produsenter tvinges med*
278 *på de samme premisene. Det blir umulig å opprettholde samfunn og kulturer som*
279 *er i pakt med naturen. Utryddinga av biologiske arter og varianter skjer i et tempo*
280 *og omfang verden ikke har sett siden dinosaurene ble utsletta. Hovedårsaka til*
281 *dette er rasering av artenes naturlige leveområder. Denne utryddinga truer det*
282 *varierte jordbruket i store deler av den tredje verden, basert som det er på et*
283 *stort antall arter av nytteplanter og dyr og deres viltlevende varianter. Derfor er*
284 *det nødvendig å bevare det biologiske mangfoldet, den rikdommen av arter*
285 *evolusjonen har frambrakt.*

286

287 **5.2 Sosialismen trengs for å redde miljøet**

288 Det er grunnleggende for Rødts syn på forholdet mellom mennesker og natur at vi må
289 organisere samfunnet ut fra økologiske prinsipper. Vi kan ikke påføre naturen større
290 belastninger enn den er i stand til å bære, enten det dreier seg om bruk av naturressurser, eller
291 inngrep i uberørte områder. Alternativet til økologisk orientert politikk er ei kortsiktig
292 utvikling, som i lengden river grunnen vekk under vår egen framtid. I de to hundreåra som har
293 gått siden den industrielle revolusjonen, har den teknologiske utviklinga ført til en stadig mer
294 effektiv produksjon. Å produsere en vare krever i dag svært lite arbeidskraft, og kan gjøres
295 svært billig i forhold til hva som var tilfelle for bare få tiår siden. Dermed blir profitten det er
296 mulig å få ut av varene etter hvert mindre. Siden vi lever under et økonomisk regime som har
297 maksimalprofitt som mål, fører dette til at det må produseres stadig mer for å opprettholde
298 profitten, og for å få investert denne nye kapitalen. Skal det produseres mer, må det forbrukes
299 mer. Det er dette som har skapt forbrukersamfunnet. Svært lite, om noe, av den produksjonen
300 og det forbruket som skjer i verden, er bærekraftig.

301

302 Mens økologisk tenking fordrer at hensynet til miljøet settes over økonomisk gevinst, er det i
303 dagens praksis økonomiske interesser som settes over økologi. Dette fører til alvorlige kriser,
304 som truer livsgrunnlaget for mange arter og for mennesker, ikke minst i fattige land. Gjennom
305 uhemma bruk av fossile brennstoff er vi i ferd med å endre klimaet på kloden, vi ødelegger
306 store mengder matjord hvert år, og hungeren etter tømmer og beitemarker raserer skoger.
307 Bioteknologifirma presser på for å gjøre arvestoff til privateiendom.

308

309 Så lenge privat vinning er grunnprinsippet i det økonomiske systemet, vil det være umulig å
310 skape ei økologisk forsvarlig utvikling. Skal miljøet berges, må kapitalismen forkastes.

311

312 **5.3 Miljøkampen fortsetter under sosialismen**

313 Sosialismens historie har vist oss at å fjerne kapitalismen på ingen måte garanterer for
314 miljøvennlig utvikling. Dette ligger det en viktig lærdom i. Rødts sosialisme bygger på at folk
315 selv skal styre den økonomiske utviklinga nedafra, og at flest mulig avgjørelser skal tas nær
316 de som blir berørt av dem. Men også demokratiske flertall kan gjøre store feil, og overse
317 miljøhensyn. Sosialismen betyr derfor bare en mulighet for ei økologisk utvikling, ingen

318 garanti. Også etter at kapitalismen er borte, vil det trenge en aktiv miljøbevegelse, og
319 kontinuerlig kamp for miljøinteressene i samfunnet.

320

321 Sosialismen åpner døra for at andre hensyn enn de kortsiktige økonomiske kan bli styrende
322 for samfunnsutviklinga. Den gjør det mulig å tenke langsiktig og økologisk.

323

324 **5.4 Grunnleggende økologiske prinsipper**

325 Rødt vil avskaffe den private eiendomsretten til felles naturressurser. Enten det dreier seg om
326 energikilder som vannkraftreservoar eller oljereserver, tilgangen til drikkevann, eller
327 eiendommen til naturressurser som fisk eller skog, så kan de ikke kontrolleres av
328 enkeltpersoner eller grupper. Forvaltninga må skje på samfunnsmessig nivå, både av hensyn
329 til flertallet av folket, og til miljøets bæreevne.

330

331 På samme grunnlag avviser Rødt at noen kan ha eiendomsrett til genetisk arvemateriale, enten
332 det er fra mennesker, dyr eller planter. I dag foregår det utstrakt biologisk piratvirksomhet fra
333 vestlige selskaper i fattige land. Det tas patent på kornsorter og grønnsakstyper, som det har
334 tatt lokale bønder tusenvis av år å utvikle. Informasjonen om arvemateriale må være fritt
335 tilgjengelig for alle, og ingen skal kunne kreve avgifter for bruk av frø eller såkorn. Også
336 retten til friluftsområder med uberørt natur er en felles rett for alle innbyggere. Vi er mot
337 privatisering og inngjerding av friluftsområder og villmark.

338

339 Kontinuerlig vekst i forbruket av ikke-fornybare ressurser og fortsatt rovdrift på fiskeressurser
340 og jord på globalt nivå er en miljømessig umulighet. Det vil få katastrofale konsekvenser
341 dersom alle land i verden kommer opp på de rike landenes nivå i ressursforbruk. For Rødt er
342 det uakseptabelt at vi skal ha et privilegert forbruksnivå i Norge, mens dette skal nektes folk i
343 India. Derfor må både vårt forbruk av ikke-fornybare ressurser og vår andel av bruken av de
344 biologiske ressursene ned. Vi kan heller ikke lukke øynene for at dette kan få konsekvenser
345 for vanlige folks liv.

346

347 Dagens samfunn er preget av omfattende sløsing med viktige ressurser. Vi bruker store
348 ressurser både på helt unødvendig luksusforbruk, og på produksjon som er basert på
349 kontinuerlig bruk og kast, i stedet for gjenvinning og gjenbruk. Ei mer fornuftig innretning av
350 samfunnet vil derfor kunne bety gode muligheter for reell velferdsøkning uten økt
351 miljøbelastning, eller til og med med lavere forbruk enn i dag.

352

353 Det er helt nødvendig at utslippene av klimagasser reduseres. Dermed må vi gå over fra
354 avhengighet av fossile energikilder til en verden som baserer sin energibruk på fornybare
355 energikilder. På sikt vil det likevel være nødvendig, også under en økologisk sosialistisk
356 økonomi, å definere de fysiske grensene for vekst, siden all vekst i forbruk av ressurser til
357 syvende og sist vil bety økte belastninger på naturen.

358

359 **6. Sosialisme**

360

361 **6.1 Hva er sosialisme?**

362 Rødt arbeider for å skape et samfunn som ikke lenger er underlagt kapitalistisk
363 produksjonsmåte. Frihet, likhet, sosial rettferdighet, kvinnefrigjøring, fellesskap,
364 menneskerettigheter, globalt samarbeid og miljøforståelse vil være viktige pilarer i
365 organiseringa av et sosialistisk samfunn. Menneskene vil ikke lenger være underlagt
366 kapitalismens tvang og kan i fellesskap stake ut si framtid.

367

368 Kjerna i sosialismen er at maktforholdene i samfunnet endres fundamentalt. Sosialismen er
369 virkeliggjøringa av et demokratisk samfunnssystem. Den bygger på arbeidermakt i stedet for
370 kapitalmakt. En sosialistisk omveltning er forutsetninga for å bygge et frihetlig og likeverdig
371 samfunn. Hvilken form sosialismen tar må bestemmes av de som skaper den, og kan ikke
372 bestemmes i detalj nå.

373

374 **6.2 Sosialistisk revolusjon**

375 Sosialismen vil innebære et radikalt brudd med kapitalismen Det arbeidende folket tar over
376 statsmakta og de sentrale kapitalistiske virksomhetene og starter produksjon for behov. Dette
377 vil innebære at kapitaleierne mister si makt og sin rett til utbytting. Det vil kreve at det
378 borgerlige statsapparatet blir erstattet av nye folkemaktorganer.

379

380 Revolusjonen kan komme i forlengelsen av kamp for reformkrav kapitalismen ikke kan innfri,
381 den kan komme som følge av ei grunnleggende krise i kapitalismens legitimitet eller den kan
382 komme som en følge av revolusjoner i andre land som gir håp om endringer også her.

383

384 Et slikt radikalt brudd med dagens økonomiske system krever at flertallet av befolkninga
385 ønsker ei slik utvikling. Økonomiske og politiske revolusjoner har foregått og foregår på ulike
386 måter. Rødt vil gjennom politisk virksomhet, i samarbeid med andre sosialister,
387 kommunister og folkelige organisasjoner, arbeide for ei fredelig og demokratisk omforming
388 av økonomien og maktfordelinga i samfunnet.

389

390 **6.3 Stat og demokrati**

391 Sosialismen er bare mulig når den er demokratisk. Produksjon for behov forutsetter at
392 behovene fritt kan uttrykkes og kjempes for. Styringssystemet må være gjennomsluktig, de
393 lukkede rom må åpnes. Sosialismen må videreutvikle de liberale friheter som ytringsfrihet,
394 pressefrihet, organisasjonsfrihet og religionsfrihet. Demokratiet må utvides ved at økonomien
395 også blir underlagt demokratiske beslutninger. Rødt mener dette må skje gjennom en rekke
396 organer, fra arbeiderråd på arbeidsplassene, brukerråd, interesseorganisasjoner til
397 representativt valgte forsamlinger på ulike nivå. Sosialismen må bevege seg i retning av
398 visjonen om det klasseløse samfunn.

399

400 Folket kan ikke ta makta bare ved å overta det gamle statsapparatet slik det er, men må bygge
401 sin egen demokratiske statsmakt. Folkestyret må dels være representativt og dels direkte. Det
402 må være allmenne valg til representative forsamlinger – og disse må, i motsetning til i dagens
403 Norge, ha makt til å ta overordna avgjørelser om samfunnsutviklinga. Samtidig må arbeiderne
404 slåss for ei stadig større desentralisering av avgjørelsene innafor de sentrale rammeplanene,
405 og ha makt til å ta en rekke viktige avgjørelser direkte på arbeidsplassene. Det samme må folk
406 i nærmiljø og lokalsamfunn ha.

407

408 Vilkårene for å bygge sterkere demokrati er bedre nå enn noen gang før i historia, blant annet
409 på grunn av de store framskrittene innafor informasjonsteknologi og folks demokratiske
410 erfaring og tradisjoner. Ei sentral oppgave under sosialismen vil være å utvikle nye former for
411 deltaking og styring som gjør det mulig for folk å være direkte involvert i avgjørelsene.

412

413 Den konkrete utforminga av nye maktorgan og institusjoner vil skje underveis i dette arbeidet,
414 og være prega av kampene som heile tida foregår. Men ei viktig forutsetning for et sosialistisk
415 demokrati, med reell makt for arbeidsfolk, er en fri og uavhengig fagbevegelse, og at
416 arbeiderne organiserer seg for å utvikle kontroll over og ledelse av produksjonen.

417

418 Rødt vil ha rotasjon på valgte verv både i arbeidsliv og politikk, så ikke noen få
419 monopoliserer maktposisjoner. Sosialismen må bryte ned arbeidsdelinga mellom manuelt og
420 intellektuelt arbeid, og skillet mellom styrende og styrte.

421

422 Den sosialistiske staten må være sekulær og ikke stimulere religiøs virksomhet. Men det må
423 være religionsfrihet og ikke forsøk på å avskaffe religiøs virksomhet med tvang.

424

425 Organisasjonsfriheten vil bli mer reell når organisasjonene blir uavhengig av staten, og vi ikke
426 lenger har et "toppenes partnerskap" mellom elitene i staten, næringslivet og organisasjonene.

427

428 Erfaringer fra forsøkene på å bygge sosialistiske stater i forrige århundre viser at de
429 demokratiske rettighetene lett kan settes til side og undertrykkes i sosialismens navn. Derfor
430 må organisasjonsfriheten innbefatte full rett til å danne ulike politiske partier, også om de står
431 for synspunkter som flertallet og den sosialistiske regjeringa oppfatter som skadelige eller i
432 motstrid til sosialismen.

433

434 **6.4 Sosialismens økonomi**

435 Et sosialistisk samfunn må styres etter overordna mål om økologisk balanse, individuell
436 frihet, avskaffing av fattigdom, kvinnefrigjøring og sosial rettferdighet. Derfor erstatter
437 sosialismen kapitalismen med en demokratisk planlagt og kontrollert behovsstyrt økonomi.
438 En slik økonomi bygger på arbeiderklassens kollektive makt over produksjonsmidlene.
439 Demokrati og økonomi er ikke atskilte felt under sosialismen.

440

441 Et sentralt mål for planene må være å gradvis erstatte produksjon for marked og profitt med
442 produksjon og tjenesteyting som direkte er retta mot å dekke folks materielle, kulturelle og
443 sosiale behov. Enkelte områder, som helsevesen og skole er her i Norge delvis organisert etter
444 slike prinsipper – at samfunnet har ansvar for at enhver får tildelt ressurser etter behov, ikke
445 etter størrelsen på den private pengeboka. En slik tankegang må etter hvert bli rådende innafor
446 hele det økonomiske livet. *Under sosialismen vil det være en dominerende offentlig*
447 *sektor, og nye former for samvirke vil utvikles. Samtidig kan det gis rom for*
448 *sjølsyssetting og begrensa former for privat virksomhet.* Markeder og
449 markedsmekanismer kan lenge fortsette å spille en viktig rolle - men disse må holdes i sjakk,
450 slik at ikke de økonomiske interessene til de få igjen skal bli hoveddrivkrafta i økonomien.

451

452 Åpenhet og gjennomsiktighet i politiske beslutninger og økonomiske forhold, er sammen med
453 direkte demokrati viktige midler til å sikre at alle blir aktive deltakere i styringa av samfunnet,
454 og ikke bare tilskuere på sidelinja.

455

456 **6.5 Historiske erfaringer**

457 Alle det forrige århundrets forsøk på å bygge sosialisme mislyktes og endte opp med samfunn
458 med en ny overklasse ved makta. Realiteten ble etter ei tid et totalitært styre av toppene i
459 parti- og statsbyråkratiet. Disse statene undertrykte alle opposisjonelle, og holdt vanlige
460 arbeidere og bønder nede. De ulike revolusjonene og opprørene kan likevel sies å ha vært
461 rettferdige. De førte i en periode til framskritt – med økonomisk og teknologisk
462 modernisering, og de inspirerte mange undertrykte folk i hele verden. Men ingen av dem ble
463 reelt demokratiske over tid.

464

465 Årsakene til dette er sammensatte: En sterk imperialistisk omverden motarbeida dem, de
466 hadde en lite utvikla økonomi og de fleste av dem mangla demokratiske tradisjoner. Samtidig
467 fantes det i de sosialistiske bevegelsene feilaktige ideer om at en elite kan lede samfunnet
468 fram til sosialismen på vegne av arbeidsfolk. Et oppgjør med alle slike ideer er nødvendig, om
469 ikke sosialisme i land som Norge skal utvikle seg på samme måten. Historia har vist at det
470 bare er gjennom reelt demokrati og folkelig deltakelse det er mulig å utvikle sosialismen.

471

472 Rødt tar sterk avstand fra overgrep mot menneskerettigheter, politiske drap og folkemord som
473 er gjennomført i sosialismens navn.

474

475 **6.6 Internasjonal sosialisme**

476 Kapitalismen og imperialismen utvikler seg ujevnt. Derfor vil muligheten for opprør og
477 omveltning komme i noen stater og områder av gangen. I de siste tiåra har opprør og
478 omveltninger først og fremst kommet i land i den tredje verden. Samtidig har det vist seg at de
479 materielle og politiske forholda for å utvikle en demokratisk sosialisme i disse landa ikke er
480 gode.

481

482 I den industrialiserte verden er det en høyt utvikla teknologi og økonomi, demokratiske
483 tradisjoner, en sterk arbeiderklasse og et høyt utdanningsnivå. Dette gir store muligheter til å
484 skape menneskelig frigjøring gjennom sosialisme. Men ettersom land som Norge er sterkt
485 integrert i den internasjonale økonomien, er det bare mulig å utløse dette potensialet fullt ut
486 dersom det fins andre sosialistiske land å samarbeide med. Dessuten er mye av vår velstand
487 bygd på utbytting av tredje verden, noe som ikke kan fortsette.

488

489 Et sosialistisk Norge som ei ensom øy i et kapitalistisk verdenssamfunn vil få vansker med å
490 overleve over lang tid. Det er derfor av største betydning at opprør mot kapitalisme og
491 imperialisme over hele verden støttes, og at sosialismen etter hvert bygges i stadig flere land.
492 Den norske arbeiderklassen må støtte forsøk på revolusjon og sosialismebygging som gjøres i
493 andre land ut fra disses lokale forutsetninger. Men Rødt vil ikke ukritisk omfavne alle som
494 kaller seg revolusjonære eller sosialister. Norge vil etter ei omveltning måtte søke støtte hos
495 undertrykte i andre land samtidig som vi bygger allianser med vennligsinna stater.

496

497 **6.7 Klassekampen fortsetter**

498 Utviklingen av det sosialistiske samfunnet er ikke gitt på forhånd. En demokratisk sosialisme
499 vil til en hver tid utvikles av menneskene i samtiden. Ei slik sosialistisk utvikling må være
500 flerstemmig og mangfoldig.

501

502 Bare gjennom klassekamp, kvinnekamp, miljøkamp og antirasistisk kamp er det mulig å
503 utvikle samfunnet i en retning som er i samsvar med Rødts mål for samfunnsutviklinga:
504 økologisk balanse, individuell frihet, oppheving av de systematiske klasseforskjellene,
505 rasismen og kvinneundertrykkinga.

506

507 Rødts mål er at denne utviklinga skal legge grunnlag for ei oppheving av klassesdelinga i
508 samfunnet, og frigjøre menneskene fra alle strukturelle undertrykkingsformer. Ei slik
509 utvikling vil kunne lede fram til et reelt klasseløst samfunn – kommunismen.

510 **7. Klassekampen og kreftene for forandring**

511

512 **7.1 Kreftene for forandring er mange**

513 Kapitalismen skaper og opprettholder mange ulike problemer og motsigelser, som alle gir
514 grunnlag for motstand. Rødt mener at de ulike kreftene som har interesse av å erstatte
515 kapitalismen med et menneskeverdig, rettferdig og fritt samfunn må forenes, dersom det skal
516 bli mulig å gjennomføre en revolusjon, og skape et sosialistisk Norge.

517

518 Denne enheten kan ikke være bygd på alles underordning under en sentral ledelse, eller på at
519 noen grupper må sette til side sine krav, til det beste for helheten. I stedet må nettopp
520 opprørets mangfold være dets styrke. Det er i den gjensidige anerkjenninga av hverandres
521 rettferdige kamp grunnlaget for solidaritet og felles kamp finnes. Rødt er for en flerstemmig
522 revolusjon, slik sosialismen også må være flerstemmig og mangfoldig.

523

524 **7.2 Klassekampen**

525 Den mest grunnleggende motsigelsen i samfunnet er klassekampen mellom arbeiderne og
526 kapitalistene. Dette er en kamp som dreier seg om kontrollen over det økonomiske livet, og
527 dermed grunnleggende sett om hvem som skal ha makta i samfunnet.

528

529 Arbeiderklassens frigjøring må være dens eget verk. Vi avviser ideen om at arbeiderne kan bli
530 servert frigjøringa ovenfra, fra en sosialistisk elite. Sosialismen må bygge på at arbeiderne
531 gjennom organisering for egne interesser både griper makta i samfunnet, og setter seg selv i
532 stand til å styre.

533

534 Fagbevegelsen og andre arbeiderorganisasjoner er de viktigste kreftene for forandring.
535 Revolusjonære partier som Rødt må jobbe for å gjøre fagforeningene til kamporganisasjoner.
536 Vi støtter alt arbeid for demokratisering av fagbevegelsen, mot toppstyring og pampevelde.

537

538 *Under kapitalismen må fokus hele tida være på kamp for kollektive løsninger. I*
539 *tillegg til å verne om velferdsstaten slik den er i dag, innebærer dette å arbeide*
540 *for sterkt utvida fellesskapsløsninger. Det må føres en ideologisk og politisk strid*
541 *for å øke forståelsen for dette hos arbeiderklassen og folk ellers. Enda om en vil*
542 *kunne få gjennomslag for enkeltkrav i dagens samfunn, står en slik utvida*
543 *velferdsstat i motsetning til kapitalismen, fordi det medfører å bruke*
544 *samfunnsverdiene til felles beste istedenfor til enkeltes berikelse. Kampen vil*
545 *derfor gi styrka innsikt i hvor nødvendig det er å skape et nytt samfunn. Debatten*
546 *omkring utforming av de konkrete krava vil også gi bedre forståelse for hvordan*
547 *sosialismen kan komme til å se ut.*

548

549 Kvinnene i arbeiderklassen trekkes mellom stillinga som arbeidere og hovedansvaret for det
550 private, ubetalte arbeidet i familien. Denne posisjonen fører til at kvinnene går i spissen i
551 kampen for krav som er viktige for hele arbeiderklassen, som for eksempel sekstimersdagen.
552 Samarbeid på tvers mellom kvinner i fagbevegelsen og kvinnebevegelsen er nødvendig for å
553 utvikle kvinnebevissthet og strategi i kampen for et samfunn der kvinner er likeverdige
554 mennesker.

555

556 **7.3 Reformkamp og revolusjon**

557 Det kapitalistiske systemet kan forbedres midlertidig – men ikke endres grunnleggende – ved
558 reformer. Dette gjelder også i vår del av verden. En revolusjonær strategi må derfor ta
559 utgangspunkt i at den kapitalistiske staten må avskaffes. Folks erfaringer på ulike
560 samfunnsområder gir innsikt i hvordan kapitalismen fungerer. Dette må brukes til å styrke
561 systemkritikken og til å utvikle større forståelse for nødvendigheten av ei omveltning.
562

563 Borgerkapets organisasjoner, som for eksempel NHO, kjemper hele tida for endringer og
564 reformer som er i deres interesse. Derfor vil både motstand mot dette og kamp for reformer til
565 fordel for vanlige folk alltid være viktig. Kortere normalarbeidsdag, allmenn stemmerett,
566 retten til å stoppe helsefarlig arbeid, kvinners rett til arbeid og abortlova er historiske
567 eksempel på reformer som har styrka arbeidsfolks rettigheter, kvinnenes stilling og
568 fagbevegelsens innflytelse. Et parti som kjemper for samfunnsforandring og sosialisme må
569 arbeide aktivt for alle slike reformer.
570

571 I folkevalgte organer som kommunestyre, fylkesting og Stortinget, kan vi fremme sosiale,
572 økonomiske og politiske krav og synliggjøre hvordan staten undergraver folks rettigheter og
573 velferd. Korrupsjon og kameraderi i det politiske systemet må avsløres og folkevalgte
574 organers makt og innflytelse må forsvares mot angrep fra kapital, statsbyråkrati og
575 organisasjonseliter.
576

577 *Kampen om innflytelse i folkevalgte organ må knyttes til klassekamp og folkelig*
578 *organisering. Politiske strømninger i folket viser seg i parlamentariske valg. Men*
579 *en kan ikke true kapitalismen eller innføre et nytt samfunnssystem bare gjennom*
580 *valg eller vedtak.*
581

582 **7.4 Et mangfold av sosiale krefter**

583 De forskjellige problemene kapitalismen skaper kan ikke reduseres utelukkende til en
584 funksjon av klassesdelinga. Det er mange motsigelser og undertrykkingsforhold som har en
585 selvstendig eksistens uavhengig av den økonomiske undertrykkinga, enda om de også er
586 relatert til den. Eksempler på dette er kvinneundertrykkinga, ødelegginga av miljøet,
587 rasismen, og undertrykkinga av minoriteter og lesbiske og homofile.
588

589 Alle disse undertrykkingsformene og konfliktene skaper ulike bevegelser, som alle har en
590 progressiv rolle å spille i kampen for et annet samfunn. Utfordringa er å skape en bevegelse
591 som samler kreftene på en måte som lar dem beholde sin egenart, samtidig som man går til
592 felles kamp. Et godt eksempel på ei slik samling er de nye bevegelsene mot nyliberalisme og
593 krig, som har vokst fram de siste åra. Det nye ved disse er ikke de konkrete organisasjonene,
594 men måten man arbeider sammen og allierer seg på. Det er ingen liten utfordring å bygge
595 videre i denne retninga, men det er helt nødvendig, om vi skal være i stand til å utfordre de
596 bestående maktforholdene på alle de ulike feltene de gjør seg gjeldende
597

598 **7.5 Partiets oppgave**

599 Et revolusjonært parti har oppgaver som rekker videre enn organisering av ulike konkrete
600 kamper, oppgaver verken fagbevegelsen eller andre folkebevegelser kan løse. Det trengs
601 teoretisk analyse av, og debatt om, kapitalismen, hvordan sosialismen skal organiseres, og
602 overgangen fra kapitalisme til sosialisme og videre i retning av et klasseløst verdenssamfunn.
603 Slike strategiske og ideologiske studier er en sentral oppgave for partiet.
604

605 Rødt henter mye av sin ideologi og politikk fra marxistisk teori. Som andre teorier må denne
606 alltid prøves mot praksis, slik at den blir et stadig bedre verktøy i den politiske kampen. *Den*

607 *historiske utviklinga gjør det nødvendig hele tida å vurdere teoriene vi bygger på*
608 *og videreutvikle dem. Marxistisk teori består ikke av absolutte sannheter, men må*
609 *hele tida kritiseres og bygges ut i tråd med hvordan samfunnet endrer seg.*
610 *Kunnskapen om verden vil alltid være i utvikling. For å utvikle gode analyser og*
611 *for å kunne ta de riktige avgjørelsene trenger vi studier og diskusjon, både i og*
612 *utafor partiet. Uenigheter er ikke et problem, men en kilde til utvikling og ny*
613 *kunnskap.*

614

615 Det trengs også utvikling av strategi i den daglige klassekampen under kapitalismen. Et
616 revolusjonært parti må bruke sine teoretiske kunnskaper og sine erfaringer til å bidra til gode
617 strategier, både for viktige enkeltkamper og for hvordan de kan forenes, slik at de kan skape
618 et grunnlag for omveltning til et sosialistisk samfunn. For at Rødt skal kunne bidra på denne
619 måten må partiets medlemmer sjøl delta aktivt i klassekampen, på mange ulike områder.

620

621 Det trengs et parti som jobber både i de folkevalgte organene og på hele den politiske arenaen
622 i det norske samfunnet. Og ikke minst som jobber og organiserer for nødvendigheten av ei
623 sosialistisk omveltning.

624

625 Det er viktig å understreke at partiet aldri er noe mål i seg selv, men et middel til å nå felles
626 politiske mål. Partier kan aldri erstatte folkelig organisering nedafor – hverken nå eller under
627 sosialismen. Målet med samfunnsomveltninga er at det er folk som selv skal ta makta, ikke at
628 Rødt eller andre partier skal ta makta på vegne av dem.

629

630 **7.6 Partiets organisering**

631 Organiseringa av partiet må reflektere de målene og idealene vi har for samfunnsutviklinga,
632 og våre analyser av maktforhold. Ettersom samfunnet er klassesdelt og folks klassebakgrunn
633 former deres politiske aktivitet, er det viktig at Rødt, som slåss for arbeiderklassens interesser,
634 også er et parti som skapes av og for arbeidere.

635

636 På samme måte må erkjennelsen av den rotfesta kvinneundertrykkinga i samfunnet speiles i
637 Rødts praksis som feministparti. *Rødt må ha medlemmer som deltar aktivt i*
638 *kvinnekampen og kvinneorganisasjonene for å utvikle kvinnepolitisk bevissthet.* Det
639 er en sentral oppgave for partiet å jobbe for kvinnefrigjøring også internt i egen organisasjon.
640 *Både menn og kvinner må kjempe mot kvinneundertrykking i partiet og jobbe for*
641 *en partikultur som lar alle få lov til å utvikle seg.* Kvinner må få rom, og ta makt, og
642 kunne organisere seg særskilt i partiet. I tillegg vil kvotering av kvinner til ledende verv også
643 være en metode som brukes.

644

645 Et antirasistisk og solidarisk parti i dagens Norge kan ikke bli troverdig med mindre partiet
646 også inkluderer og integrerer minoritetsaktivister i sine rekker.

647

648 **7.7 Historia har ingen fasit**

649 Tilhengerne av kapitalismen framstiller den som naturgitt. De hevder at alle forsøk på å
650 utforme samfunnet etter andre prinsipper med nødvendighet vil medføre nye undertrykkings-
651 og utbyttingsforhold.

652

653 Rødt mener at menneskene selv skaper sin egen historie, innafor de rammene den historiske
654 utviklinga setter. Det er ingen naturlov som bestemmer at samfunnet ser ut slik det gjør i dag.
655 Det er den sosiale og politiske kampen og utviklinga av teknologi og andre produksjonsvilkår
656 som former både nåtida og framtida. Vi mener alvor når vi sier at ”en annen verden er mulig”.

657

658 Men like lite som det er avgjort at kapitalismen og imperialismen vil vare evig, er det gitt at
659 utviklinga vil føre oss over i et sosialistisk samfunn, eller ennå videre, til et klasseløst
660 verdenssamfunn. Det er bare vår egen kamp som kan avgjøre hvilken vei utviklinga går. I
661 dette ligger også et stort håp. For når det er våre egne handlinger og avgjørelser som til
662 syvende og sist kan forme historia, er det også i våre felles drømmer og visjoner at spiren til
663 et fritt, rettferdig samfunn finnes.

664

665

666
667
668
669
670

Pris kr 20,-

671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700

701 *Stem*

Rødt/Raudt/Ruoksat

Osterhausgate 27, 0183 Oslo

Telefon: 22 98 90 50

Fax: 22 98 90 55

E-post: raudt@raudt.no

Internett: www.raudt.no

702